T004 A HÀM IV 195-Kinh A Thấp Bối-Phẩm Đại-2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

“Vì sao? Ta khoâng noùi tu taäp taát caû thaân laïc, cuõng khoâng noùi khoâng neân tu taäp taát caû thaân laïc. Ta khoâng noùi tu taäp taát caû thaân khoå, cuõng khoâng noùi khoâng neân tu taäp taát caû thaân khoå. Ta khoâng noùi tu taäp taát caû taâm laïc, cuõng khoâng noùi khoâng neân tu taäp taát caû veà taâm laïc. Ta khoâng noùi tu taäp taát caû taâm khoå, cuõng khoâng noùi khoâng neân tu taäp taát caû taâm khoå. “Theá naøo laø thaân laïc maø ta noùi laø khoâng tu? Neáu tu thaân laïc maø phaùp aùc baát thieän

taêng tröôûng, phaùp thieän laïi giaûm, thì thaân laïc nhö vaäy ta noùi khoâng tu. Theá naøo laø thaân laïc

maø Ta noùi tu? Neáu tu thaân laïc maø phaùp aùc baát thieän giaûm, thieän phaùp taêng tröôûng, thaân

laïc nhö vaäy ta noùi tu. Theá naøo laø thaân khoå maø ta noùi khoâng tu? Neáu tu thaân khoå maø phaùp

aùc baát thieän taêng tröôûng, phaùp thieän laïi giaûm, thaân khoå nhö vaäy, ta noùi khoâng tu. Theá naøo

laø thaân khoå maø ta noùi tu? Neáu tu thaân khoå maø phaùp aùc baát thieän laïi giaûm, phaùp thieän taêng

tröôûng. Thaân khoå nhö vaäy, ta noùi tu.

“Theá naøo laø taâm laïc ta noùi khoâng tu? Neáu tu taâm laïc maø caùc phaùp aùc baát thieän

taêng tröôûng, phaùp thieän laïi giaûm. Taâm laïc nhö vaäy, ta noùi khoâng tu. Theá naøo laø taâm laïc

ta noùi phaûi tu? Neáu tu taâm laïc maø phaùp aùc baát thieän laïi giaûm, phaùp thieän taêng tröôûng.

Taâm laïc nhö vaäy ta noùi tu. Theá naøo laø taâm khoå maø ta noùi khoâng tu? Neáu tu taâm khoå maø

caùc phaùp aùc baát thieän taêng tröôûng, phaùp thieän laïi giaûm. Taâm khoå nhö vaäy ta noùi khoâng

tu. Theá naøo laø taâm khoå maø ta noùi tu? Neáu tu taâm khoå maø phaùp aùc baát thieän laïi giaûm,

phaùp thieän taêng tröôûng, taâm khoå nhö vaäy, ta noùi tu.

“Ngöôøi kia ñoái vôùi phaùp neân tu maø bieát ñuùng nhö thaät, ñoái vôùi phaùp khoâng neân tu cuõng bieát ñuùng nhö thaät; vaø khi ñaõ bieát ñuùng nhö thaät veà phaùp neân tu vaø phaùp khoâng neân tu, ngöôøi aáy lieàn khoâng tu phaùp khoâng

neân tu, vaø tu phaùp neân tu. Sau khi ñaõ khoâng tu phaùp khoâng neân tu, vaø tu phaùp neân tu roài, phaùp aùc baát thieän lieàn giaûm, phaùp thieän taêng tröôûng. “Ta khoâng noùi taát caû Tyø-kheo ñeàu thöïc haønh söï khoâng phoùng daät, cuõng khoâng noùi taát caû caùc Tyø-kheo ñeàu khoâng thöïc haønh söï khoâng phoùng daät. “Theá naøo laø Tyø-kheo khoâng thöïc haønh söï khoâng phoùng daät? Neáu coù vò Tyø-kheo naøo chöùng caâu giaûi thoaùt1. Theá naøo laø Tyø-kheo coù caâu giaûi thoaùt? Neáu coù Tyø-kheo ñoái vôùi taùm

1. Caâu giaûi thoaùt töùc Caâu phaàn giaûi thoaùt Goïi laø Cu phaàn
vì coù hai phaàn chöôùng, phieàn naõo phaàn chöôùng vaø giaûi thoaùt phaàn chöôùng (xem Taäp Dò Moân Luaâïn 17, Ñaïi 26 tr.436a). Paøli:

giaûi thoaùt, thaân ñaõ chöùng2, thaønh töïu an truï, do tueä kieán3 maø caùc laäu ñaõ dieät taän, ñaõ bieát roõ. Nhö vaäy laø Tyø-kheo coù caâu giaûi thoaùt. Vò Tyø-kheo naøy ta noùi thöïc haønh söï khoâng phoùng daät. Neáu Hieàn giaû naøy voán coù phoùng daät thì ñieàu aáy khoâng bao giôø coù. Vì vaäy, Ta noùi vò Tyø-kheo naøy khoâng thöïc haønh söï khoâng phoùng daät. “Hoaëc coù Tyø-kheo khoâng phaûi caâu giaûi thoaùt maø coù tueä giaûi thoaùt. Theá naøo laø Tyø- kheo coù tueä giaûi thoaùt? Neáu coù Tyø-kheo ñoái vôùi taùm giaûi thoaùt maø thaân khoâng chöùng, thaønh töïu an truù, nhöng do tueä kieán maø caùc laäu ñaõ dieät taän, ñaõ bieát roõ. Nhö vaäy laø Tyø-kheo coù tueä giaûi thoaùt. Vò Tyø-kheo naøy Ta noùi khoâng thaønh töïu söï khoâng phoùng daät. Vì sao? Vì Hieàn giaû naøy voán ñaõ thaønh töïu söï khoâng phoùng daät. Neáu Hieàn giaû naøy voán coù phoùng daät thì ñieàu aáy khoâng bao giôø coù. Vì vaäy Ta noùi vò Tyø-kheo naøy khoâng thaønh töïu söï khoâng phoùng daät. “Hai haïng Tyø-kheo naøy Ta noùi khoâng thaønh töïu söï khoâng phoùng daät. Naøy caùc Tyø- kheo, taïi sao Ta noùi thaønh töïu söï khoâng phoùng daät? Hoaëc coù Tyø-kheo khoâng coù caâu giaûi thoaùt, cuõng khoâng coù tueä giaûi thoaùt maø coù thaân chöùng. Theá naøo laø Tyø-kheo coù thaân chöùng? Neáu coù Tyø-kheo ñoái vôùi taùm giaûi thoaùt, thaân ñaõ chöùng, thaønh töïu an truï, khoâng do tueä kieán maø caùc laäu ñaõ dieät taän, ñaõ bieát roõ4. Nhö vaäy laø Tyø-kheo coù thaân chöùng. Tyø-kheo naøy Ta noùi thöïc haønh söï khoâng phoùng daät. Ta thaáy vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät. Vì coù quaû gì khieán Ta noùi Tyø-kheo aáy haønh khoâng phoùng daät? ÔÛ ñaây, vò Tyø-kheo naøy tìm caùch cheá ngöï caùc caên5, hoïc taäp theo thieän tri thöùc, soáng tuøy thuaän an truù6, caùc laäu ñaõ dieät taän, ñaéc ñöôïc voâ laäu, giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ngay trong hieän taïi, töï tri, töï giaùc, töï taùc chöùng thaønh töïu vaø an truù, bieát nhö thaät raèng ‘Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa.’ Vì Ta thaáy vò Tyø-kheo naøy khoâng phoùng daät, coù ñöôïc quaû nhö theá, cho neân Ta noùi vò Tyø-kheo naøy thöïc haønh söï khoâng phoùng daät. “Hoaëc coù vò Tyø-kheo khoâng phaûi caâu giaûi thoaùt, khoâng phaûi tueä giaûi thoaùt, cuõng khoâng phaûi thaân chöùng, nhöng laïi kieán ñaùo7. Theá naøo laø Tyø-kheo coù kieán ñaùo? Neáu Tyø- kheo naøo coù loøng tin döùt khoaùt ñoái vôùi Phaät, Phaùp, Taêng, tuøy thuoäc phaùp ñöôïc nghe, roài do tueä maø coù taêng thöôïng quaùn vaø taêng thöôïng nhaãn8. Nhö theá, vò Tyø-kheo naøy coù kieán ñaùo. Vò Tyø-kheo naøy

Ta noùi khoâng phoùng daät. Vì coù quaû gì khieán Ta noùi vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät? neáu coù Tyø-kheo naøo tìm caùch cheá ngöï caùc caên, hoïc taäp caùc vò thieän tri thöùc, soáng tuøy thuaän an truù, caùc laäu ñaõ taän dieät, ñöôïc voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ngay trong hieän taïi, töï tri töï giaùc, töï chöùng, thaønh töïu vaø an truï, bieát moät caùch nhö thaät raèng 'Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh

Ubhatobhaøgavimutta. 2. Thaân xuùc Taäp Dò (ñd.,nt.): Thaân dó chöùng Paøli: santaø vimokhaø atkkama ruøpe aøruppaø te kaøyena phassitvaø viharati, tòch tònh giaûi thoaùt, vöôït qua caùc saéc vaø voâ saéc, sau khi theå nghieäm baèng thaân, vò aáy an truï. 3. Tueä kieán, Paøli: paóóaøya cassa divaø, sau khi thaáy baèng tueä. 4. "Caên cöù vaøo söï chöùng ñaéc dieät ñònh maø thaønh laäp thaân chöùng, töùc laø do thaân chöùng ñaéc dieät ñònh vaäy" (Cu-xaù: 25, No.1558, Ñaïi 29 tr.131b). 5. Caàu ö chö caên Paøli: indriyaøni samannayaømano, ñang cheá ngöï caùc caên. 6. Haønh tuøy thuaän truï chæ Paøli: anulomikaøni senaøsanaøni paæisevamano, ñang söû duïng caùc thöù saøng toïa ñuùng quy ñònh (moät caùch tuøy thuaän). 7. Kieán ñaùo cuõng goïi laø kieán chí. Paøli: diææhipatto. 8. Töùc laø baäc Thaùnh naøy caên cöù treân ñòa vò tuøy phaùp haønh (xem döôùi) chöùng ñaéc Ñaïo loaïi trí, vôùi söï beùn nhaïy cuûa tueä (Taäp Dò ñd., tr.435c Cu-xaù ñd., nt.). Paøli: paóóaøya vodiææhaø honti vocaritaø, do tueä maø quaùn saùt vaø thaáu trieät.

nöõa.' Vì Ta thaáy vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät coù quaû nhö vaäy. Cho neân Ta noùi vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät. "Neáu Tyø-kheo naøo khoâng phaûi caâu giaûi thoaùt, khoâng phaûi tueä giaûi thoaùt, cuõng khoâng phaûi thaân chöùng, cuõng khoâng phaûi kieán ñaùo, nhöng laïi coù tín giaûi thoaùt. Theá naøo laø Tyø- kheo coù tín giaûi thoaùt? Neáu Tyø-kheo naøo coù loøng tin döùt khoaùt ñoái vôùi Phaät, Phaùp, Taêng, tuøy theo phaùp ñöôïc nghe, roài do tueä maø coù quaùn vaø nhaãn nhaän, khoâng baèng kieán ñaùo9. Nhö vaäy laø vò Tyø-kheo naøy coù tín giaûi thoaùt. Vò Tyø-kheo naøy Ta noùi haønh khoâng phoùng daät. Ta thaáy vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät, vì coù quaû gì, khieán Ta noùi vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät? neáu coù vò Tyø-kheo naøo tìm caùch cheá ngöï ñöôïc caùc caên, hoïc taäp theo caùc vò thieän tri thöùc, soáng tuøy thuaän an truù, caùc laäu ñaõ dieät taän, ñöôïc voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, tueä giaûi thoaùt, ngay trong hieän taïi, töï tri, töï giaùc, töï taùc chöùng thaønh töïu vaø an truï, bieát moät caùch nhö thaät raèng 'Söï sanh ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa.' Vì Ta thaáy vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät, vì coù quaû nhö vaäy, cho neân Ta noùi vò Tyø-kheo naøy haønh khoâng phoùng daät. "Neáu coù vò Tyø-kheo naøo khoâng coù caâu giaûi thoaùt, khoâng coù tueä ngiaûi thoaùt, khoâng coù

Tyø-kheo chöùng ñaéc naøy.

“Theá naøo laø daàn daàn hoïc taäp vaø thöïc haønh, nhaän laõnh giaùo huaán vaø khieån traùch, sau ñoù caùc Tyø-kheo môùi ñöôïc cöùu caùnh trí, cöùu caùnh trí maø caùc Tyø-kheo chöùng ñaéc naøy? Neáu coù tín giaû naøo lieàn tìm ñeán. Tìm ñeán roài lieàn phuïng söï; phuïng söï roài lieàn nhaát taâm nghe phaùp; nhaát taâm nghe phaùp roài lieàn thoï trì phaùp; thoï trì phaùp roài lieàn tö duy veà phaùp; tö duy veà phaùp roài lieàn chaáp nhaän12; chaáp nhaän roài lieàn quaùn saùt veà phaùp. Ñeä töû hieàn thaùnh quaùn saùt veà phaùp roài thì töï thaân taùc chöùng chaân ñeá, vaø do tueä coù taêng thöôïng quaùn13. Vò aáy lieàn nghó, ‘Chaân ñeá naøy, töï thaân Ta chöa töøng taùc chöùng cuõng khoâng phaûi ñöôïc taêng thöôïng quaùn baèng tueä. Ta haõy töï thaân taùc chöùng chaân ñeá naøy, vaø do tueä maø taêng thöôïng quaùn. Nhö vaäy daàn daàn hoïc taäp vaø thöïc haønh, nhaän laõnh giaùo huaán vaø khieån traùch, roài sau caùc Tyø-kheo môùi ñaéc cöùu caùnh trí, cöùu caùnh trí maø caùc Tyø-kheo chöùng ñaéc naøy.” Baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi raèng: “Naøy A-thaáp-boái vaø Phaát-na-baø-tu, coù phaùp ñöôïc goïi laø Töù cuù, Ta noùi cho caùc ngöôi nghe, caùc ngöôi coù muoán bieát khoâng?” A-thaáp-boái vaø Phaát-na-baø-tu thöa: “Baïch Theá Toân! Chuùng con laø haïng ngöôøi naøo vaø do ñaâu hieåu ñöôïc phaùp?” Baáy giôø Ñöùc Theá Toân beøn nghó raèng: “Haïng ngöôøi ngu si naøy vöôït quaù söï chæ daïy cuûa Ta. Ñoái vôùi phaùp luaät chaân chính naøy, coøn caùch bieät quaù laâu daøi. Neáu coù vò thaày phaùp luaät naøo tham tröôùc vieäc aên uoáng, khoâng xaû ly vieäc aên uoáng maø ñeä töû cuûa vò aáy coøn khoâng neân duïc toác, phoùng daät. Huoáng chi Ta laïi laø ngöôøi khoâng tham tröôùc vieäc aên uoáng, vieãn ly söï aên uoáng, do ñoù tín ñeä töû cuûa Ta neân noùi, ‘Ñöùc Theá Toân laø baäc thaày cuûa ta. Ta laø ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân noùi phaùp cho ta nghe. Ñöùc Thieän Theä noùi phaùp cho ta nghe. Mong cho ta ñöôïc thieän lôïi, höõu ích, ñöôïc an oån khoaùi laïc laâu daøi. Tín ñeä töû kia ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân coù nhieàu ñieàu phaûi laøm, ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân ñöôïc nhieàu lôïi ích. Ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân coù nhieàu ñieàu phaûi haønh, theå nhaäp trong caûnh giôùi cuûa Theá Toân, an chæ trong caûnh giôùi cuûa Theá Toân. Neáu truù ôû phöông Ñoâng, chaéc chaén seõ ñöôïc an laïc, khoâng coù choã khoå hoaïn. Neáu truï ôû phöông Nam, phöông Taây vaø phöông Baéc, chaéc chaén seõ ñöôïc an laïc, khoâng coù caùc khoå hoaïn.’ Neáu tín ñeä töû naøo ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân maø coù nhieàu ñieàu phaûi laøm, ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân, ñöôïc nhieàu ñieàu lôïi ích, ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân coù nhieàu ñieàu phaûi haønh, theå nhaäp caûnh giôùi cuûa Theá Toân, an chæ caûnh giôùi cuûa Theá Toân. Tín ñeä töû aáy ñoái vôùi phaùp thieän ñaõ truï, Ta khoâng coøn noùi, huoáng chi noùi ñeán phaùp suy thoaùi, nhöng ngaøy ñeâm vaãn taêng tröôûng phaùp thieän, chôù khoâng suy thoaùi. Neáu Tín ñeä töû naøo ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Ñöùc Theá Toân coù nhieàu ñieàu phaûi laøm, ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân ñöôïc nhieàu lôïi ích, ñoái vôùi caûnh giôùi cuûa Theá Toân coù nhieàu ñieàu phaûi haønh, theå nhaäp vaøo caûnh giôùi cuûa Theá Toân, an chæ trong caûnh giôùi cuûa Theá Toân, trong hai quaû, chaéc chaén seõ ñaït ñöôïc moät, hoaëc hieän taïi ñöôïc cöùu caùnh trí, neáu höõu dö, chöùng ñöôïc A-na-haøm.” Phaät

thuyeát nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

12.
Haùn: bình löôïng Paøli: dhammaø nijjhaønaö khamanti, hoan hyû chaáp nhaän phaùp.
13.
Paøli: paóóaøya naö ativijjha passati, do tueä maø thaáy phaùp aáy moät caùch tinh maät.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.